

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över Författningsändringar med anledning av EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller promemorian Författningsändringar med anledning av EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark.

Promemorian innehåller förslag som syftar till att anpassa ett svenskt förbud mot användning av blyhagel vid skytte och vid jakt i våtmark och över grunda delar av öppet vatten till ett EU-förbud mot avlossande och medhavande av blyhagel vid skjutning i eller nära våtmark.

Promemorian innehåller förslag till ändring i förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter. Ändringarna går ut på att de förbud som finns i nämnda förordning endast ska gälla om användningen inte redan är förbjuden enligt förordning (EG) nr 1907/2006. Det gäller dels avlossande av blyhagel i våtmarker, dels metanol i bilvårdsmedel. Utöver det föreslås att ett nationellt förbud mot saluhållande och överlåtelse av maskindiskmedel som innehåller fosfater i en halt som överstiger 0,5 viktprocent tas bort.

Promemorian innehåller även förslag till ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13), som går ut på att den kommunala nämnden har ansvar för tillsynen även gällande nämnda förbud.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2023.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I promemorian föreslås att förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter anpassas till kommissionens förordning (EU) 2021/57 av den 25 januari 2021 om ändring av bilaga XVII till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) på så sätt att befintliga förbud behålls i de delar de går längre än EU-förbudet och tas bort där bestämmelserna överlappar EU-

förbudet. Det föreslås även ett antal ändringar som avser hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter som innebär att svensk rätt anpassas till ändringar i EU-lagstiftningen.

Vidare föreslås en ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13) innebärande att den kommunala nämnden som ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken ges ansvar för att kontrollera att förbudet följs.

I konsekvensutredningen anges att det svenska förbudet mot användning av blyhagel vid jakt i våtmark och över grunda delar av öppet vatten behöver upphävas eftersom det överlappar EU-förbudet mot avlossande och medhavande av blyhagel vid skjutning i och kring våtmark. Detsamma gäller förbudet mot användning av fosfor i maskindiskmedel samt förbudet mot inblandning av metanol i spolarvätska och avfrostningsvätska för vindrutor.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att alternativa lösningar saknas. Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt innebär att medlemsstaterna inte kan behålla nationell lagstiftning som reglerar samma sak som EU-lagstiftningen. Att behålla de svenska förbuden i den del de överlappar EU-förbudet innebär att ett överträdelseärende kan initieras av kommissionen vilket ytterst kan resultera i en straffavgift, inklusive ett löpande vite tills bristerna har åtgärdats.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet delar visserligen förslagsställarens bedömning att nationell rätt som reglerar samma sak som EU-lagstiftningen inte kan behållas. Effekter av om någon reglering inte kommer till stånd kan därför godtas i detta ärende.

Vidare noterar Regelrådet att förslagsställaren väljer att använda möjligheten enligt det EU-rättsliga regelverket att behålla de nationella regler som går längre än den EU-rättsliga miniminivån. I en beskrivning av alternativa lösningar hade det varit värdefullt om förslagsställaren belyst båda de nämnda lösningarna, och effekterna för berörda av de båda lösningarna. Med det sagt, kan den beskrivning som finns godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att de ändringar som föreslås i promemorian bedöms överensstämma med de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU.

Det anges att ändringarna i förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter innebär anpassningar av bestämmelserna utifrån begränsningar i Reachförordningen. Det har inte skett någon förändring av de nationella förbuden utöver vad som bedömts nödvändigt för att anpassa bestämmelserna till begränsningarna i den förordningen. Vidare anges att texten till de nationella bestämmelserna kommer att överlämnas till kommissionen i enlighet med punkt 63.14 i bilaga XVII till Reachförordningen. Förslagen bedöms därför inte omfattas av anmälningsplikt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den

9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster av följande skäl.

Slutligen anges att det nationella förbudet mot saluhållande och överlåtelse av maskindiskmedel som innehåller fosfater i en halt som överstiger 0,5 viktprocent tas bort. Förslaget bedöms inte omfattas av anmälningsplikt enligt direktiv (EU) 2015/1535.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet noterar att förslagsställaren använder det nationella handlingsutrymmet och behåller strängare reglering i delar där så har varit möjligt. I linje med vad som anges vid *Alternativa lösningar och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd* hade det varit värdefullt med en beskrivning och jämförelse av effekterna av de olika lösningsalternativen. Med det sagt, kan den beskrivning som finns godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian anges att eftersom blyförbudet i Reachförordningen börjar gälla den 16 februari 2023 bör förslagen i promemorian träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 augusti 2023. Av EUF-fördraget och EU-domstolens praxis följer att domstolar ska tillämpa EU-lagstiftning före nationell rätt som reglerar samma sak som EU-lagstiftningen. Det innebär att blyförbudet i Reachförordningen gäller i Sverige från den 16 februari 2023 trots att de författningsändringar som krävs för att anpassa svensk rätt till förbudet då ännu inte har trätt i kraft.

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av behovet av speciella informationsinsatser.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet noterar att det inte anges något specifikt gällande förbudet mot saluhållande och överlåtelse av maskindiskmedel som innehåller fosfater, liksom försäljning av bilvårdsmedel som innehåller metanol. Av författningsförslaget går det att utläsa att även dessa delar föreslås träda i kraft den 1 augusti 2023. Enligt Regelrådet kan beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande godtas i detta ärende. Avsaknaden av en beskrivning av behovet av speciella informationsinsatser medför däremot att konsekvensutredningen är ofullständig i den delen. En beskrivning av behovet av speciella informationsinsatser bör exempelvis innehålla en redovisning av de informationskanaler som bedöms lämpliga för att nå den berörda målgruppen, samt vilken aktör som bör genomföra informationsinsatserna.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande är godtagbar.

Regelrådet finner att beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser är bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges det att ett upphävande av de svenska förbuden inte bedöms få några konsekvenser för jägare, men att EU-förbudet medför konsekvenser för jägare som har analyserats av Echa (Europeiska kemikaliemyndigheten) i samband med att det förbudet beslutades.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Såvitt Regelrådet kan bedöma kan förslaget om metanol i bilvårdsmedel, liksom förslaget som rör fosfater i maskindiskmedel, få effekter för berörda företag. Det saknas dock helt en beskrivning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch, vilket medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen saknas det en beskrivning av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen saknas det en beskrivning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen saknas det en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är bristfällig.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen saknas det en beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning. Med anledning av förslagets bakgrund och karaktär, är det sannolikt så att sådana hänsyn inte kan tas. Detta behöver dock förslagsställaren ange i konsekvensutredningen, och kan göras med en relativt kortfattad information om så är fallet. Informationen kan däremot inte utelämnas helt.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är bristfällig.

Samman tagen bedömning

Som framgår ovan har behövliga beskrivningar av förslagets effekter för berörda företag, enligt 7 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, utelämnats helt. Förslagets effekter för företag kan därmed inte bedömas.

Regelrådet noterar också att de delar som beskrivs i konsekvensutredningen främst utgår från förbudet att använda blyhagel i närheten av våtmarker. Enligt Regelrådet borde även effekterna av förslaget gällande förbud mot metanol i bilvårdsmedel, liksom fosfater i maskindiskmedel, beskrivas närmare i konsekvensutredningen.

Utan att det har påverkat bedömningen av konsekvensutredningen noterar Regelrådet, som även framgår ovan, att konsekvensutredningen hade blivit tydligare och mer transparent om förslagsställaren hade beskrivit effekterna av de olika alternativen att använda det nationella handlingsutrymmet där så är möjligt och därmed behålla en reglering som går utöver miniminivån enligt EU-rätten, i jämförelse med att reglera i linje med miniminivån.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 3 maj 2023.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande